СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 262. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 10. падолиста, 1927. VOL. XXXV. No. 262. Jersey City, N. J., Thursday, November 10, 1927. THREE CENTS.

КРОВАВІ ВИБОРИ В КЕНТАКІ

СЬОГОРІЧНІ ВИБОРИ ЗМІНИЛИ МАЛО.

ВАШИНГТОН, 8. падолиста. — Сьогорічні осінні вибори змінили мало в загальній політичній ситуації.

У стейті Ню Йорку демократи віднесли велику побіду в самому місті Ню Йорку, і, як звичайно, поражку в північній части стейту. У місті Ню Йорку демократи повалили навіть кількох старих республіканців та соціялістичного кандидата на суддю Пенкена, що був певний вибору. Виборці теж голосували за всіми конституційними поправками, за якими заявився стейтовий губернатор Смит, чим показали велику популярність Смита.

У Филадельфії, як видно з тимчасових перечислень голосів, побідив знова сенатор Вер. Мекей, кандидат машини Вера, дістав 154,000 голосів більше як ліста Мура.

Найспокійкійше відбулися вибори в стейті Місісіпі, в котрім була тільки одна ліста, демократична.

У стейтах Нової Англії богато людей не голосувало через повінь.

ДВОХ ЛЮДИЙ ЗГИНУЛО В ВИБОРАХ У КЕНТАКІ.

У стейті Кентакі вибори довели до двох убийств. Наперед Вейн Гибсон, 45-літний кандидат на уряд міського радного в Евартсі, в повіні Гарлені, пострілив смертельно свого 30-літного противника Гила Луиса. З того вивязалася генеральна стріляннна, в котрій Гибсон пострілив теж тяжко брата вбитого. Коли на нього накинулася громада противників, Гибсон забарикадувався в домі й заявив, що він буде боронитися до упавшого проти всяких намагань обмежити його свободу, але дасть спокійно себе арештувати стейтовим урядникам. Противники перестали його напастувати, а коли прийшов шериф, Гибсон без опору дався арештувати. Його поставлять на суд за вбийство.

Підчас виборів у Джан'с Крік, дві милі від Престонберга, пострілено через серце й вбито на місци 30-літнього Линдсі Кларка.

СТЕЙТ ВЕРМОНТ ОРГАНІЗУЄ ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОВЕНИ.

СТЕЙТ ДАЄ ПІВ МІЛІОНА ДОЛЯРІВ ПОЗИЧКИ МІСТОВИ МОНТПІЛІЄР.

БОСТОН, 8. падолиста. — **Стейт Вермонт почав нині рішучу акцію для допомоги жертвам зруйнувань. Тоді як Червоний Хрест та другі позастейтові організації дбають за поміч 7,500 особам, що впали жертвою повени, стейт забирається до акції відбудови осель, понищених виливом.**

Люди вже стали назад вертатися до своїх осель. Стейт визначив на початок пів мілиона долярів позички містови Монпіліер.

З ДІТИЙ ПОГИБЛО В ПОЖАРІ СИРОТИНЦЯ.

ПІПЕК-ГЛЕДСТОВН, Ню Джерзі, 8. падолиста. — У місцевім римо-католицькім сиротинци вибух нині в ночі пожар. Настоятельки вивели хлопців на безпечне місце, але все таки трох згоріло.

СУДДЯ ПІЗВАНИЙ ЗА ЗВЕДЕННЯ ЖІНКИ.

СОМЕРВИЛ, Ню Джерзі, 8. падолиста. — Волдер Ворд Брогем, 50-літний спенсіонований урядник американської фльоти, пізвав у суд суддю Джана Фреча за відшкодованнє в сумі 105,000 долярів за „забранне йому почувань жени".

СВАРКА ЗА ЛІЧЕННЄ МОЛИТВОЮ.

НЮ ЙОРК, 8. падолиста. — Між лікарем д-ром Филипом Шенфілдом а баптиським проповідником Стрейтоном прийшло до публичної суперечки за доспішність лічення молитвою.

Др. Шенфілд лічив уже від двох літ якусь паню Демен, що була спаралїжована. Хора зробила значні поступи до вилічення, коли почала ходити на „лічничі молитви", ведені в Першій Баптиській Церкві. Хора приписала свої поступи в видоровленню вплинови молитов. Проти такого пояснювання виступив публично лікар, кажучи, що пані Демен видрівнює завдяки його лїченню; се, що Стрейтон молився, а його помічник мастив її тіло свяченою оливою, не помагало.

ХОЧЕ ПОЗИВАТИ УРЯД ЗА РЕНТ ЗА ЗАМКНЕНИЙ ДІМ.

ВАШИНГТОН, 8. падолиста. — Федеральний уряд зацікавився немало загрозою властителів домів, у яких всі кімнати або хочби частику замкнено за нарушенне прогибіційного закона. Сі властителі кажуть, що уряд відповідає за втрачений рент, та хочуть позивати федеральний уряд у суд.

ЗАВЗЯТИЙ САМОВБИЙНИК.

НЮ ЙОРК, 8. падолиста. — До місцевої стейтової вязниці доставлено нині 28-літнього Мурина Джана Гейнеса, якого обжаловано за напад з ножем у руці.

Мав він бути в гостині в одного свого знакомого. Підчас розмови Гейнес мав кинутися з ножем у руці на хазяїна та ранити його в руку, яку сей держав простягнену на стол. Гейнес каже, що він не хотів ранити свого приятеля та що рана була вислідом припадку.

Коли поліційний суддя казав його відставити до вязниці до розправи, Мурин узяв собі арешт так сильно до серця, що постановив поповнити самовбийство. Він наперед кинувся зі сходів у долину, думаючи вбитися сим способом. Потім у келії він пробував повіситися та підрізати собі горло бритвою.

ОПИНИВСЯ В ІВАНОВІЙ ХАТІ, БО ХОТІВ СПАЛИТИ СВОЮ ХАТУ, ЩОБ ОДЕРЖАТИ АСЕКУРАЦІЮ.

РІДЖАЙНА, Саск. — Фармер Микола Полягицький, з Френк Лейк, Саск., заасекурував свою хату на $5,500. Тому, що хата була зимна й він мав трохи довгу на фармі, постановив він спалити свою хату, аби за одержану асекурацію побудувати нову хату й сплатити свій довг. Дня 22 жовтня, по півночі, взяв він дві свічки й поставив одну з них до шафи на другім поверсі хати, а другу на підлогу й обложив їх гибливками, корою і трісками, піллям те все нафтою і зараз вибрався в дорогу до Ріджайни. Жінці приказав, аби запалила свічки й відтак забралася з дітьми до сусіда.

Пані Полягицька поступила після інструкцій чоловіка, але передтим забрала з хати й захована у стайні деякі вартиції річи. Дві години пізніще вона одержала телефон, що її хата почала горіти, але робітники при молотільни загасили огонь. Для них той вогонь був підозрілий і вони донесли до Провінціональної Поліції, яка прислала одного поліцая, щоби перевів слідство. Найшовши недогарки з трісок, поліцай переконався, що вогонь був підложений і зараз арештував обоїх Полягицьких. На поліції Полягицькі призналися до злочину й незадовго відбудеться проти них розправа за підпал. Полягицькі мають осмеро дітей, якими заопікувалися власти.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ КАНАДІЙСЬКОГО УКРАЇНЦЯ, ІВАНА НОВОСАДА.

ЕСТІВЕН, Саск. — Івана Новосада, числячого 50 літ, що працював у майнах Бінфейт, у Саскачевані, найдено 25 жовтня на Сіпіярських ярдах з відтятою головою.

Новосад вибрався з дому 24 жовтня, щоби купити собі коні. Він мав купити собі разом з сином около 480 акрів землі в околиці Стілмен, Саск., і заплатив за них як першу рату $1,200. Шеф поліції в Естівен заявив, що він згинув випадковою смертю.

ЗІБРАЛИ 5000 БУШЛІВ ЗБІЖЖЯ ЗІ 130 АКРІВ ЗЕМЛІ.

ЛАНІГЕН, Саск. — На фармі Англійця Мек Фарлена, що лежить 9 миль від Ланіген, у Саскачевані, у Канаді, зібрано зі 130 акрів землі 5000 бушлів збіжжя, а іменно 2,527 бушлів вівса, 1,170 бушлів ячменю й 1,022 бушлів пшениці. Пересічно кожний акер видав понад 36 бушлів збіжжя.

У КАНАДІ ЗАРОДИЛОСЯ СЬОГО РОКУ МЕНШЕ БАРАБОЛЬ.

ОТАВА, Канада. — Урядова статистика виказує, що у Канаді зародилося сього року о много менше бараболь, як минулого року. Минулого року зародилось понад 81 мілионів бушлів, а сього року лише 76 мілионів.

ПОПУЛЯРНИЙ ВИКЛАД В НЮ ЙОРКУ.

В четвер, дня 10. падолиста відбудеться в рамени Нюйорських Січей о год. 8. вечером в галі 334 1ст 14 ул. виклад д-ра В. Клодницького на тему: **Монархія чи Республика.**

Др. Клодницький находиться в переїзді через Ню Йорк. З його першого викладу, який він мав в вівторок, численно зібрані слухачі були дуже задоволені. В першім своїм викладі обговорював др. Клодницький той поступ, який зробив наш нарід під політично-державним оглядом за послідне століття.

АРЕШТОВАННЯ ДРУГОГО ПІСЛАНЦЯ ПРИНЦА КАРЛА.

ВІДЕНЬ, 7. падолиста. — Делеші з Темешвар у Румунії доносять, що на румунській границі арештовано ляйтнанта Теодору, що був в дорозі до Букарешту та віз зі собою листи й проклямації принца Карла.

Оборона Манойлеску рішила в часі процесу покликати на свідка принца Карла. Воєнний суд над Манойлеску має розпочатися 12. падолиста. Догадуються, що правительство не дасть своєї згоди на приїзд Карла до Румунії. Иншими свідками мають бути Братіяну, Тітулеску й кілька инших визначних осіб.

В часі вступного переслухання заявив Манойлеску, що Карло цілком не думає про повалення теперішнього режиму, але готовий є прилучитися до Регенціної Ради й хоче признати свого малолітнього сина, Мигая королем Румунії.

РУМУНСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАСУДЖЕНИЙ НА АРЕШТ.

БУКАРЕШТ. — Карний суд у Кишиневі засудив румунського міністра праці Люпу на 40 днів арешту за те, що підчас виборчої акції до парляменту заатакував жандарма. Суд признав це нарушенням параграфу про злочин прилюдного насильства на державнім урядовці підчас виконування своїх обовязків. Міністер Люпу належав ще тоді до опозиційної партії. Засуд активного міністра на арешт став неаби якою сензацією в політичних колах. Премієр міністрів почувши про такий засуд сказав іронічно, що тепер буде приневолений скликати раду міністрів у вязниці, щоби мати комплет.

ПЯНИЙ ПОЛЬСЬКИЙ КАПІТАН СТРІЛЯВ ДО ВІКОН ГОТЕЛЮ.

До Перемишля прибув недавно на візитацію шкіл львівський куратор (давніший віцепрезидент Шкільної Ради) Ріммер. Замешкав він в готелю „Цітн". Припадок хотів, що в ночі переходив попри готель пяний капітан і вистрілив кількакразів з револьверу на віват. Дві чи три кулі вдарили саме у вікно кімнати, де спав куратор. І от щастє, що капітан був пяний і з револьвером в руці далі ішов, аж його придержала поліція, бо мабуть ми „політичний замах", за котрий десятки Українців сиділиб вже в тюрмі.

ПРОТИПРОГИБІЦИЙНА ДЕМОНСТРАЦІЯ У БРУКСЕЛІ.

БРУКСЕЛЯ, 7. падолиста. — У Брукселі, столиці Бельгії, має відбутися величавна демонстрація проти прогибіційних законів а також проти т. зв. „блю лос", синіх законів, яку плянують у вівторок численні організації забавових підприємців.

Членів тих організацій прибудуть до столиці краю спеціяльними поїздами й як кажуть урядники організації їх число винесе около 200 тисяч осіб. Протестаційний похід буде тягнутися 5 миль і перейде бульвардами й улицями міста до королівської палати, де вручить петицію королеви.

Згадана демонстрація буде протестом передовсім проти прогибіційних законів, які заборонюють публичну продаж усякого рода трунків, а також проти замкнення робітень у неділю й проти оподатковань рахунків, виставлених гостям. Властителі реставрантів скаржаться, що прогибіційні закони зруйнували цілком їх підприємства.

МОНАРХІСТИЧНА ІДЕЯ СИЛЬНА У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН. — Бувший наслідник німецького престолу Фріджріх Вільгельм мав інтервю з представником „Конт. Прес Адженсі", в якім виявив, що монархістична ідея в Німеччині сильніша, ніж світ думає. Прийде ще день, коли Вільгельм верне до Німеччини й у святочному поході верне до ціс. замку. Там привитає його Гіндербург, щасливий, що буде правою рукою свого цісаря в ділі привернення Німеччині її давного значіння серед 4 великодержав світа. Ген. Людендорф і Макензен займуть поважні становища при боці цісаря, кн. Рупрехт вступить на баварський престіл. Цісар Вільгельм інтересується всякими вістями з Берліна.

ПОЛЬЩА В АМЕРИКАНСЬКІЙ КУРАТЕЛІ.

ВАРШАВА. — Американський фінансовий дорадник прийде до Варшави з кінцем листопада. До ради банку ввійде цей дорадник після заг. зборів акціонерів і після ухвалення зміни статуту банку. Тоді Дуї буде формально вибраний на члена ради. Американський дорадник матиме в Банку Польський спеціяльне бюро. На вдержання цього бюра устійнено вже спеціяльний бюджет.

УБИВСТВО КОРШМАРЯ У ЗОЛОЧІВЩИНІ.

В селі Струтині, біля Золочева, напало трох замаскованих бандитів на тамошнього коршмаря Жида з родиною. Коли коршмар не хотів видати їм трошей, бандити кинули його до землі, після чого Ьден з них вистрілив з револьвера й убив його на місці. Убитий залишив жінку й шестеро дітей. Бандити забрали тільки кількадесять злотих, бо більше не найшли й користаючи з темної ночі, втікли.

НЕ ХОТЯТЬ СЛУХАТИ ПРОМОВ ТРОЦЬКОГО Й ИНШИХ ОПОЗИЦІОНІСТІВ

ТОВПА НАСМІВАЄТЬСЯ З ПРОВІДНИКІВ ОПОЗИЦІЇ Й ОБКИДУЄ ІХ ГНИТИМИ ЯБЛОКАМИ.

МОСКВА, 8. падолиста. — Комуністична опозиція старалася спровокувати державну адміністрацію в часі недавних ювилейних обходів у Москві й Ленінграді.

У Москві Троцький і Каменев станули у вікні будинку, що стоїть напроти будинку комінтерну й вивісили прапор з фотографією Леніна по середині, а своїми по боках. Небавом зібралася товпа й почала підносити крики в честь провідників опозиції, однак більшість зібраних заявилася проти них. Групка жовнірів вилізла на дах і звідтам стягнула його гачками. Тимчасом Троцький і Каменев старалися виголосити бесіди до товпи, однак повстав такий крик, що їх цілком не було чути. Напроти Олександрійського Залізничного двірця хотів Троцький виголосити бесіду, станувши на підвисшенню. З товпи одначе почали летіти на нього гнилі яблока і сніжні кулі й тому приятелі забрали його силою до авта, серед окликів й його честь, але також з прозвисками і висказами обурення проти нього.

Щось подібного лучилося Преображенському й Смиглові у Ленінграді. Вони вивісили з готелю „де Паріс", що лежить у центрі міста, прапор з написю: „Нехай живе Троцький і Зиновєв" і старалися промовляти до ювилейного походу, одначе крик товпи був такий сильний, що заглушив їх промову. Опісля оден з хлопців виліз на балькон і серед радісних окликів здер вивішений прапор.

БРАТІЯНУ ДУМАЄ СТАТИ РУМУНСЬКИМ ДИКТАТОРОМ.

ЗАВЕДЕННЯ ЦЕНЗУРИ ПРЕСИ Й ПРОЦЕС МАНОЙЛЕСКУ.

БУКАРЕШТ, 8. падолиста. — Незалежний румунський часопис „Адеверу" пише, що премієр Братіяну думає завести у Румунії диктатуру, подібну до тої, яка істнує в Еспанії.

З нинішнім днем вводиться у Румунії наново цензуру преси, яка буде тревати до закінчення процесу Манойлеску. Королівський комісар повідомив редакторів, що відтепер не сміють згадувати імени принца Карла.

Манойлеску, коликб його признано винним, може бути засуджений на 20 літ вязниці за заговір проти теперішнього режіму. Його жінку також арештовано.

Процес Манойлеску буде одною з найважнішних подій у історії Румунії. Ходять слухи, що Манойлеску увільнять з тої причини, що премієр Братіяну уважає його умово невідвічальним. Арештування жінки Манойлеску наступило через те, що з її телеграм довідалося правительство, що вона поручила своєму чоловікови привезти листи від Карла до генерала Аверескy, провідника опозиції Маню і инших визначних осіб, у яких Карло висказує бажання вернути до Румунії.

ЧЕХИ СТАВЛЯТЬ ПАМЯТНИК ВИЛСОНОВІ.

СТАНЕ ВІН НАПРОТИ ДВІРЦЯ ВИЛСОНА У ПРАЗІ.

ПРАГА, 8. падолиста. — Чехи, які живуть у Шикаго, фінансують плян поставлення памятника президентови Вудрову Вилсонови. Згаданий памятник має станути напроти залізничого двірця Вилсона у Празі. Його відслонення має наступити у липні 1928 року.

Альвина Полесека, американського скульптора, звангажовано, щоби зробив статую Вилсона, яка має бути 10 стіп висока. Цілий памятник має бути 15 стіп високий.

НОВЕ ЗАНЯТТЯ М. БОРОДИНА.

Є ТЕПЕР ДОРАДНИКОМ МОНГОЛЬСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

ЛОНДОН, 8. падолиста. — Кореспондент часопису „Дейлі Мейл Пекін" подає, що М. Бородін, бувший комуністичний політичний дорадник націоналістичного правительства у Ганков, занимає тепер нове становище. Є він тепер військовим дорадником незалежного монгольського правительства.

ПОЛЬЩА НАБЛИЖУЄТЬСЯ НАНОВО ДО НІМЕЧЧИНИ.

ДУМАЄ РОЗПОЧАТИ ЗІРВАНІ ПЕРЕГОВОРИ В ЦІЛІ ЗАКЛЮЧЕННЯ ТОРГОВЕЛЬНОЇ УМОВИ.

ВАРШАВА, 8. падолиста. — М. Яковський, директор політичного департаменту міністерства заграничних справ, виїхав до Берліна, щоби переговорювати з міністром Штреземаном в справі відновлення переговорів, відносно заключення торговельного договору.

Віцепремієр Бартель заявив, що Польща не буде ставити при згаданих переговорах ніяких специяльних домагань, які противилибися переговорам Женевської Економічної Конференції або Інтернаціональної Агрикультурної Конференції у Римі.

Польща має діяти до порозуміння з Німеччиною лише що до розвязки двох питань, а іменно, вивозу вугля й лимбарських конвенцій. Також має наступити ревальоризація цлових оплат з огляду на стабілізацію злотого. Само роботою занятих є около 60 комітетів, а з огляду на се, що Польща продукує переважну більшість товарів по низших коштах як Німеччина, тому не потребує боятись суперництва Німеччини.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 30 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	
One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00
В Джерси Сагі і Заграницею:	
На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адресс: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„ХОРИЙ ЧОЛОВІК ЕВРОПИ"

Таким іменем називали до світової війни Туреччину, коли вона ще стояла ногою не тільки на азійській, але й на європейській землях. Відспівали їй вже тоді вічную память, а коли її не розібрали і не поділили, то сталося це тільки тому, що великі держави не могли порозумітися що до поділу добичі. Здавалося, що велика війна і програна до решти підкопають й без того ослаблений організм турецької держави. Так здавалося, але вийшло інакше. Бо ось ми свідками того, як на руїнах старої Туреччини повстає в 1923 р. молодо-турецька республика з Мустафою Кемалем Пашою як президентом. Яку ролю може відограти одна людина в житті народа, це найкраще пізнати по Мустафі Кемалю, який взявся підвести країну темноти, заскорузлости, релігійного фанатизму, і автократії до ряду поступових держав. По ледачих султанах, що мали за собою святий Коран і наслідство пророка Магомета та безоглядну владу в руках, приходить до влади Мустафа Кемаль, що чудом спас життя перед воєнним судом. Він то береться за реформи, про яких можливість введення нікому не снилося. Як колись європеїзував Петро Великий Росію, так тепер реформує Мустафа Кемаль Туреччину. Він відважується кинути в кут навіть Коран, найсвятійшу книгу Магометан, коли вона стоїть на перешкоді його реформам. Як колись цар Петро наказав московським кацапам урядово голити бороди, те саме робить тепер Мустафа Кемаль, наказуючи поскидати Туркам з голов ще й фези. Кемаль відважується на того рода велику реформу, що освободжує закріпощену в гаремах турецьку жінку, забороняючи ходити їй з закритим лицем. Він допускає її до голосования і урядів. Все те було досі ненарушеною святостю. А хто був би важився проти цего виступити, був би цілком певно переплатив такий виступ життям. Бо якраз на тій темноті та релігійнім і культурнім фанатизмі опиралася сила всемогучих ледачих султанів, що довели Туреччину до цего, що її вважали загально хорим чоловіком.

Сам Мустафа Кемаль не вірив в життєздатність Туреччини. Принаймі на найближший протяг часу. Тому то по світовій війні носилися кемалісти довгий час з думкою віддати Туреччину під протекторат якоїсь другої, світової імперії, між якими поставлено Америку на перше місце. За згодом молоді турецькі патріоти навчилися поборювати одну трудність за другою, а коли Мустафі Кемалеви вдалося піднести патріотичний дух до цеї міри, що в тих тяжких часах змогли Турки покоштати грецькі війська та прогнати їх з турецької землі, зросла в них віра у власні сили та довела за короткий час до цего, що турецька республика глядить сегодня в далшу будучність як нова, відроджена держава. Хорий чоловік видзоровів, коли позбувся релігійного фанатизму і автократії, а дав місце поступови і демократії.

ЧЕРГОВІ ЗАВДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІГРАЦІЇ В АМЕРИЦІ

(Реферат виголошений гром. Володимиром Кедровським на Четвертім Конгресі Обєднання).

(Докінчення).

Отже наше перше завдання в Америці є те, щоби на кожному кроці своєї діяльности обов'язково виявляти своє національне „я" та його всіма засобами виявляти, що воно є самостійне, оригінальне й не може бути ідентифіковане, або покрите іменем другого народа.

Для тіснішого контакту з Американцями мусимо старатися як найбільше ставати членами рідних загально-американських організацій, як рідних товариств, клюбів, льож, спортових організацій то що. В тих організаціях, коли є можливість, повинні ми творити свої національні, українські фракції чи гуртки. Інші народи влаштовують свої культурні виставки і тим способом виявляють своє національне обличчя перед Американцями. Таке мусимо й ми тож робити, щоби заманіфестувати свою національність.

Мусимо піддержувати рідні загально-американські, але з нашим національним іменем звязані організації, як ситизенські ліги чи клюби, клюби політичних партій, товариства Українців ветеранів світової війни, які служили в американській армії, чи які інші їм подібні організації. При кожній можливости маємо ставати до муніціпальних чи иншим громадських, або державних виборів й то ставати окремою українською групою, входячи, коли треба, в певні договори з загально-американськими відповідними групами.

Ми маємо отже старатися всіми силами стати, так би сказати, інтегральною частиною американського життя, а не стояти на боці в ролі сторонних глядачів, або замикатися в своїх національних шкорлупинах.

Ранійше всі ми тут гадали, що прийде час і ми поїдемо до дому, до своєї рідної землі. А ще тепер обставини так склалися, що годі думати про скорий поворот туди, особливо тим, що тут виховали та виховують своїх дітей, які органічно вже звязані з Америкою. Мусимо признати, що годі думати про масовий поворот до краю нашої еміграції. Можуть повернутися туди одиниці, але не маса. Отже остаючись на довше, або на завжди в Америці, треба поступати так, щоби вона стала нашим домом і щоби ми не почували себе в ній, як у приймах, а дійсно як рівноправні горожане цієї прибраної батьківщини. Тим більше, що сама Америка не лише дає для цього всі можливости, але старається, щоби кожен чесний її громадянин був тут, як у себе дома.

Цього вимагають від нас не лише наші особисті інтереси, але й інтереси цілого українського народу. Вимагають цього інтереси його визвольної боротьби. Увійшовши в Американське життя, ми можемо прислужитися й помітну тій боротьбі більше ніж залишаючись поза ним.

Нового припливу імігрантів немає й не буде. Таксаме й українська інтелігенція з краю не зможе приїхати до Америки. Перед нами стає отже завдання творити тут свої кадри свідомої інтелігенції, бо коли ми не будемо її мати, то не за горами той час, коли все наше національне життя піде до скорого упадку. Мусимо мати свідомі кадри своїх інжинірів, агрономів, лікарів та вчителів. В Канаді для виховання української національної інтелігенції зорганізовані спеціяльні інститути ім. Могили, Грушевського та ин. В Америці подібної інституції немає, а тому ми тут і не маємо своєї американської інтелігенції в тій мірі як її має Канада. Бо коліж ми тепер в кожній українській кольонії в Америці мали своїх учителів американських шкіл, то вони, маючи загально-педагогічну підготовку, змогліб провадити й вечірні школи для українських дітей, маючи для того відповідну підготовку в українських навчебно-виховавчих інститутах. Не стоялиб ми тоді перед таким тяжким завданням як стоїмо тепер задля браку учительських сил для наших шкіл.

Тому мусимо поставити собі ціллю, щоби і в Америці збудувати свої інституції, які, розвиваючись з початкуючих, за який десяток років змоглиб стати українськими середніми та вищими школами. Інші народи, далеко менші числом від нас, такі інституції мають, а ми щойно тепер ніби починаємо думати, що здалосьб і нам мати.

Основними ядрами таких національних закладів моглиби стати сиротинці-захисти, організовані нашими заможними організаціями. Тому мусимо такі спроби всемірно підтримувати та старатися, щоби як найскорше такі сиротинці-захисти повстали.

Сироти, а також і платні родичами чи якими організаціями стипендисти, будуть завжди знаходитися під доглядом відповідних людей, будуть добре вистудіовані й определені їх здібности. І відповідно до них буде даватися їм освіта та підготовка до життя. Тоді жаден наш талан не пропаде для українського народу взагалі, а для нас в Америці зокрема.

Тепер в Америці чимраз більше висилають літом дітей на „кемпи". Українські діти, попавши в такі „кемпи", цілковито гублять свої національні прикмети, якости та свідомість. Тому треба старатися організувати на літо свої українські „кемпи". Деякі більші наші кольонії, що добре зорганізовані, можуть легко завести такі „кемпи", в яких наші діти будуть під доглядом спеціяльних українських учителів-інструкторів. Практичне переведення в життя організації та утриманя таких „кемпів" кожна місцевість може розвязати відповідно до місцевих умов. Це не тяжко, бо ж Американці беруть платню за утримання дітей.

* * *

Правильною була думка зорганізувати в Америці: Лігу горожан українського походження, Лігу ветеранів та „Січ".

Кожна з цих організацій має свій статут із зазначеними завданнями, напрямом діяльности та правами. Перші дві організації можуть бути великим чинником в нашій боротьбі за національне визволення, переводячи відповідну працю серед американського загалу та урядових чинників. Остання, себ то „Січ", мусить виховувати здорове тілом та душею, національно свідоме молодше покоління української іміграції в Америці.

Тут не стану спинятися над тим великим значінням, яке для національного нашого життя в Америці та для національної справи взагалі малиб ці організації, якби їх діяльність була активною. Не станемо тут довшукуватися причин їх неактивности, але зазначимо, що одною з головніших причин, яка привела тут до параліжу все наше національне життя, була загальна депресія, яка наступила після тимчасового розгрому у нашій визвольній боротьбі. Тепер ця депресія минає на наших рідних землях з краю, рівнобіжно минає вона й тут. Знову помічається зріст та оживлення українського національного життя. Оживлення це йде тепер як в напрямку політичнім, так і в культурно-економічному та в напрямі національно-духового відродження.

Через те треба нам оживити діяльність й цих приспавших організацій.

„Обєднання" являється тепер одинокою загально-народною українською організацією. Воно жило й розвивалося в часи найбільшого нашого занепаду та розбиття в Америці. І мі певні, що після цього Конгресу „Обєднання" вийде ще більше скріплення, з ясно начерченою новою програмою своєї дальшої діяльности. В ньому, як дійсно в „Обєднанню" українських національних організацій в Америці, повинен концентруватися увесь загальний напрям нашої тутешньої національної праці.

Для більшої концентрації, для більшої доцільности згаданих вище організацій, що оживляють рідні сторони нашого національного життя в Америці, треба, щоби ті всі наші організації могли виступати одним спільним фронтом, треба, щоби їх діяльність була плянова й одноцільна. А це буде можна осягнути, коли всі вони зіллються в Обєднанню.

Кожна з цих організацій: Ліга горожан, Ліга ветеранів та „Січ" повинні мати при „Обєднанню" свої спеціяльні, автономні секції на зразок Рідної Школи. Всю свою роботу мають вони провадити цілковито автономно, відповідно власним статутам, лише координуючи її в головнім уряді „Обєднання".

Таким чином ми охопимо й дійсно обєднаємо все наше національне життя і всі наші сили й засоби в одній могучій організації, якою є Обєднання.

Петро Карманський.

ГИМН РЕВОЛЮЦІОНЕРА.

(Співати на ноту: „Ми гайдамаки").

Стомлені ділом,
Зломані тілом,
Носимо в собі духа мов гранїт,
Ми запеклі вої,
Лицарі без зброї;
Наші гармати — сірка й дина-
[міт.

Нас катували,
Четвертували,
Нас розпинали нелюди-ляхи.
Кляті посіпаки,
Гончії собаки
Нами мостили до тюрем шляхи.

Дикі знущання
І катування
Серце нам їддю перелили
[вщерть.
Годі вже ридати,
Милостині ждати —
Браття, до зброї! Воля, або
[смерть!

Нас не розкають,
Не залякають,
Хочби нам тіла жарили вогнем!
Видержим тортури
И казематів мури —
Не спідлимося, спини не зігнем!

Душу оддаймо —
Не забуваймо,
Що наші ниви ляцький топче
[драб!
Присягнім на муки,
На жандармські буки
І на тортури Ольги Бесараб!

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Отсим повідомляється членів Тов. Укр. Січи, від. 170, що місячні збори відбудуться в пятницю, дня 11. листопада, о год. 7. вечер, в гали під ч. 72 Morris St. На ці збори каждий член повинен обовязково явитися, бо є нові і важні справи до полагодження. — Григ. Степанек, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 13-го падолиста, о 1-ій пополудни в гали У. Н. Дому. Проситься всіх членів прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. — Григ. Степанек, фін. секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, дня 13. листопада, в гали парохіяльній, 47 Hope Ave., Passaic, N. J. На порядку нарад є важні справи до полагодження, то повинно кождого члена є прибути на збори. Довгоучих членів взиваеться щоби приявні і вирівнали свої залегласти, бо інакше поступиться з ними після статута. — М. Пипюк, предс.; Гр. Ясків, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Отсим повідомляється, що мітінґ Тов. „Запорожська Січ", від. 371, відбудеться в суботу, дня 12. падолиста, в гали церковній 69 Bassen St., Newark, N. J. Проситься членів прийти на мітінґ точно о год. 6.30 вечером. З тих причин, що описана гали буде зайнята на представлення — Рівне ж пригадується тим, що не не зложили на Сирітець і Н. І. Кінець, нехай се учинять на сім мітінґу. — Ів. Тарновський, предс.; Ол. Шумський, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, щоби мітінґ на збори, дня 13. падолиста, в неділю, о 2-ій год. пополудни під ч. 527 Hudson, в домі члена М. Комінни. Проситься всіх членів прибути, бо єсть конечна потреба привести до значних котрі хотілиб вступити в члени, бо будемо приймати нових членів без оплати вступного. — И. Розшика, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. И. Сестр. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членинь місячних і позамісячних, що мітінґ відбудеться дня 14. падолиста, в неділю, о 2-ій год. попол., в гали церковній, 303 Гудсон Ев. Обовязком є кождої членкині явитись на означений час, бо є важні справи до полагодження. Довгоучим належиться вирівнати свої залегласти, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Росоловська, предс.; К. Олексич, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. „Єдність", від. 163, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 13. листопада, о годині 1-ій пополудни, в Клюбі Тов. Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Фременґлин ул. До полагодження є важні справи. Делегат здасть справоздание з Конвенції, який відбуде 26. жовтня, тому обовязком є кождого члена бути на зборах. Проситься також привести своїх знайомих, а ми їх радо вписано до Тов. Єдність і до У. Н. Союза без вступного. — Брат. Фрайт, секр.

о. др. М. Копачук.

НАУКА ВІДГАДУЄ МИНУЛЕ ЛЮДИНИ

(Докінчення).

Передісторичний календар.

Наука мусіла попрацювати ще яких 60 літ, заки відкрпитя о. Мек Інері і дрібного урядника Буше де Перте дочекалися своєї правдивої оцінки. Треба було наперед уложити передісторичний календар, і то такий, який би показав, в якому порядку люди, що обробляли кам'яні з Торквей в Англії та Абевіль в Франції, лучаться з новітніми мешканцями Европи.

Скандинавські археольоги почали укладати такий передісторичний календар в четвертому десятиліттю девятнайцятого віку. Чимало старинних гробів є розкинених по Данії, Швеції та Норвегії. Після того, коли богато з них розкопано, розслідженo і порівнано, стало ясним, що вони належать до трох діб: в найстарших могилах знайдено тільки камінне начиння; в середущій групі гробів оружа було бронзове; а в найновіших могилах оружа було з заліза.

Після цього скандинавські учені установили передісторичний календар, в котрому людське минуле поділено на три доби: найстарша доба часу передісторичного це так звана доба камяна; по ній слідувала доба бронзова; а по бронзовій добі наступила найновіша доба так звана заліза.

Камяна доба поділена на двоє.

Цей тимчасовий передісторичний календар розширили значно археольоги Франції. В шестому десятилітю минулого століття вони почали систематично досліджувати печери в Франції і спостерегли, що люде, які колись давен-давно жили в них, мали лиш камяне знаряддя, і що те знаряддя було зовсім инакше і куди старше ніж камяне начиння знайдене в скандинавських старинних могилах. Ось через що то французькі учені розділили камяну добу на дві доби, а то на: **неолітичну добу** або нову камяну добу і **палеолітичну добу** або стару камяну добу.

Коли французькі геольоги стали продовжати свої досліди, зони дійшли до спостереження, що старинний камяний виб був незмірно довгий, і що його можна би поділити що найменше ще на сім окремих коротших діб. Кожна з цих діб відріжняється одна від другої особливим способом оброблення камінного начиння й оружа. Так то французькі вчені, провівши правильно знахідки по печерах та руслах рік, здолали поширити значно простий календар Скандинавців.

Та на цьому вони не спинялися; вони звернули пильну ввагу на поклади піску й ріни здовж долин рік таких як Сом, де Буше де Перте знайшов такі неоцінені скарби з часів передісторії. В тих верствах піску і ріни, що находяться близче поверхні і тим самим є новішого походження, вони прослідили такі самі культурні ступні (доби), які відкрито в печерах і гробах. А в глибших і старших верствах піску і ріни відкрито ще старші останки ще давнійших камінних діб.

Передовсім показалося, що „громові клинці", що то їх так богато назбирав був Буше де Перте, були начинням виробленим людською рукою саме в цих давнійших камінних добах. Так то тепер аж стало ясно, що колишній дрібний акцизовий урядник натрапив був на ту добу людської передісторичної бувальщини, що віддалена від нас що найменше на сто тисяч літ, а може в двоє або й многократно більше. Знов близша провірка начиння відкритого о. Мек Інері-єм в червоній глині під вапняком в Кентовій Печері показує, що воно вироблене людською рукою в стилю пізнійшої так званої, камінної печерної доби десь біля 15 до 20 тисяч літ тому.

По смерти о. Мек Інері продовжав його працю в Кентовій Печері Вілем Пенджелі. Він то й відкрив в її найглибших верствах таке начиння, яке належало до найстаршої палеотичної доби, себто до тої доби, до котрої належать „громові клинці" Буше де Перте, знайдені глибоко в ямах на зарінку устя ріки Сом. Між геольогами є загально поширена віра, що тайни найраньшої передісторичної людської бувальщини лежать закриті в найглибших схованках Кентової Печери. Саме під сю то пору Англійці заходяться біля відновлення дослідів, що то їх розпочато було точно сто літ тому.

—o—

Неписана історія.

Так то треба було аж цілих сто літ мозольної праці, заки вдалося скласти передісторичний календар або систематичний поділ часу для Европи і вставити відкриття Мек Інері і Буше де Перте на правильному місци. Досліджувачі передісторичного часу не могли зорієнтуватися в знайдених передісторичних памятках, доки не сконструювали собі згаданий вже правильний поділ часу або календар. Це можна було зробити аж тоді, коли вже малося в розпорядимости більше матерілів з передісторичних часів. Бо довго перед тим, заки люде винайшли штуку списування історії на письмі, людська історія записувалася сама в печерах, надрічних зарінках та гробах.

Передісторичний печерний чоловік був неохайний і крайно недбалий; такою була і його жінка; вона ніколи не чистила свого мешкання і не замітала долівки. Всякі відпадки їдла кожної їди, зношені окраси, зужите начиння падало на землю й толочилося під ногами, доки не стало археольогічною памяткою. І кілько коли яка ріка вилівалася, вона завше забирала всякі обломки всієї долини в свое русло: оружя, що то його чоловік закинув та кости вбитих ним звірів. Земля піднімалася або може упадала, тоді русло ріки ставало підвисшеною площиною, на убочу надрічної долини, заховуючи в своїйому нідрі погребані там памятки. Саме з таких відкопаних памяток дослідники передісторій скоиструювали календар передісторичного минулого людини. Уміння дестифровувати передісторичні памятки є одним з найбільших відкрить і найцінніїших наукових добутків девятнайцятого століття.

Колиска цивілізації.

Не забуваймо, що Европа це тільки невеличка закутина світа і цивілізація, якою вже білий чоловік, не повстала в Европі. Нам слід звернути свій зір на Схід — до Єгипту або Вавилону — за слідами місця народження нашого новітнього способу життя. Наука довела й те, що скандинавський передісторичний календар справдовується і в Єгипті: і тут найновішою передісторичною добою являється так зв. заліза доба, котру попередила бронзова і мідяна доба; а найстаршою й найдовшою добою була камяна доба, в котрій знов розріжняємо палеолітичну і неолітичну добу. Тільки одна різниця заходить між календарем єгипетським і скандинавським: уроженці знад Нілю ступали в культурнім поході цілих 1500 літ перед Норманцями.

Полишаючи ce, наші досліди в обох краях вказують на однакові висліди: сходячи ступенево в зад, в минувшість, їхні міста являються місточками, ще дальше місточка сходять на села, доки нарешті навіть в Єгипті і Вавилоні — що загально вважаються колисками цивілізації — ми доходимо до того часу, коли там не було ні хати ні комори, ні управленого поля, а тільки дика пуща, пронизана й позначена стежками, що ними мисливці гналися за дичиною.

Нам, що виросли з докладними мапами й образами світа перед нашими очима, трудно собі уявити, що 15 тисяч літ тому не було ані одного-одніського шматка землі, де би між людьми був вишший спосіб життя ніж той, що панував на всьому континенті Австралії в хвилю, коли сотник Кук причалив був до його берегів.

Наука, відкриваючи таємниці передісторичного минулого людини, обдарувала рід людський новим важним обявленням, що на протязі яких 600 поколінь певні пароści людського роду піднялися з найнизшого дикунства до свого нинішнього високого культурного стану. Всі свідоцтва в нашому розпорядженні вказують виразно на кавказьку пароść людства як на піонірa цього найвеличавішого людського руху. Ступаючи по драбині цивілізації, Кавказець ліз по низших щаблях дуже повільно, але з кожним дальшим щаблем до гори він прискорював свої кроки, так що тепер здається, що поспіх людського поступу став аж не карколомний то принайміі небезпечний.

Як та поспішність буде чим дальше тим більше прискорюватися? Чи немає вже границь для поспішности й висоти людського поступу? „Наука, що глядить в майбутне", повинна дати одвіт на такі питання. Тим часом ми ще не покінчили з „наукою, що глядить в минуле".

Заховані брятя мої
В шляхетські статути,
Пора, пора поскидати
Невольнікам пути.

П. Куліш.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

—о—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Свято Першого Падолиста у Народнім Домі.

Перечитав я в часопису, що тутешній Народній Дім і злучені з ним товариства обходять у неділю, дня 6. падолиста спольдня, Листопадове Свято Святочним Вічем. Святочне, вічне мало розпочатися панахидою у гр. кат. церкві при 7-мій улиці, а по панахиді мав відбутися похід учасників з церкви до Народнього Дому. Хто прийшов завчасу, щоби взяти участь у сім торжестві, той бачив, як з церкви вийшла група людей, яких 12—15 осіб, перепоясаних українськими лентами і з українськими та американськими прапорами у руках, що перейшла з церкви на семій вул. до Народнього Дому на Шестій вул. коротенькою бічною вуличкою. Таке виглядав сей похід, що з гори був заповіджений в газетах як величавий.

У салі Народнього Дому учасники походу поставили прапори у куток, позділяли українські перепаски і чекають. По часі зійшлося дещо більше людей, і коли вже їх була яка сотка, гр. Лазута отворив Святочне Віче. Свою промову гр. Лазута почав від того, що зійшлося так мало людей. Далі взивав присутних, аби не винували тих, що впали в часі листопадових подій у Львові й по цілій Галичині, за те, що зробили помилки й що їм не повелось визволити Галичину. Наконець попросив репрезентантів товариств, що беруть участь у Листопадовім Святі, засісти на платформі.

Вийшло на естраду яких десять репрезентантів, а тоді гр. Лазута попросив п. д-ра Цегельського, щоби промовив до присутних. Др. Цегельський знова почав нарікати, що так мало осіб зійшлося на Святочне Віче. Так мало людей — говорив п. др. Цегельський — се сором і стид! Се показує, що нарід не інтересується народними справами. Через таке недбальство й байдужність для народних справ не збудувала ми досі своєї держави. Бесідник натякнув, що причиною малого числа присутних були також місцеві непорозуміння, а сі непорозуміння йдуть з того, що Українці, мовляв, ніколи не годні прийти між собою до згоди.

Дальше бесідник почав говорити широко про Велику Україну, про її пробудження, про мартову революцію, про т. зв. „Мартових Українців", про дзвони Софійського Собору, що витали Хмельницького, і т. п. Хоча бесідник заходив в історію аж до Данила Галицького, одначе про визволення Західної України, про заняття Львова галицькою армією, про Українську Національну Раду у Львові, про листопадові бої у Львові й Галичині, про героїв Західної України, для увеличення котрих прецінь уряджено свято, бесідник не говорив. Головну тему він збув, згадавши кількома словами про д-ра Е. Петрушевича, що, мовляв, він те саме зробив у Галичині, що півтора року тому зробили були Грушевський, Петлюра й Винниченко на Великій Україні. Бесідник знова зачав балакати широко про російських революціонерів. Підчеркав, що знав їх особисто і разом з ними робив конспірацію руботу. Розповідав широко про Ленінa, Пілсудського, Каляєва, Каракозова,— підчеркуючи неробучність, кого він знав особисто. Бесідник дійшов до того, що став говорити, як то він перепачкувував революційну літературу до царської Росії, „а навіть динаміт", який він держав в покоях дочок проф. Шухевича, теперішніх пань Старосольської й Рожанковської, до яких залишився.

Слухач вічно чув те слово „Я" і „Я", немовби бесідник мав говорити свої мемуари А про героя Листопадових Днів, полковника Дмитра Вітовського, не сказано було ні слова. Слухачі знали, до кого пан бесідник залишався десять літ перед Першим Падолиста, але не чули навіть згадки про те, що зробив Дмитро Вітовський у день Першого Падолиста.

Трету частину своєї промови др. Цегельський посвятив большевикам, кладучи головний натиск на те, що українські комуністи, в Америці й на Великій Україні, не знають української мови, ні граматики, ні правописи.

Враження з цілої промови мусіло бути таке, що властиво свято Першого Падолиста збирається все в особі д-ра Цегельського, який і всіх революціонерів знав, і динаміт пачкував, і до панянок залицявся, і добре правопись знає. Таке враження мусіла викликати промова й на председателя свята, пана Лазуту, і сей дав висліб сьому в своїй промові, коли став гратулювати пану д-рови Цегельському, що він такий герой і революціонер.

Заряджено збірку на інвалідів, але не проголошено, скільки зібрано.

Присутний.

—о—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Величаве Падолистове Свято.

На 6-го падолиста в Ню Йорку влаштували в трох галях свято. Одне було свято большевицького десятьлітнього панування на Україні. Воно мене не цікавило, і я лише вагався, на який з двох концертів, що присвячені святу проголошення української державности в Галичині, мені йти. Один концерт улаштовував „Союз Товариств" враз з д-ром Цегельським, професором Блюмфільдського пресвітеріянського семінара, а далі з опікуном сирітського дому та менаджером Народного Дому І. Добрянським і бувшим католицьким редактором д-ром Демидчуком. Своє свято розпочали вони панахидою в греко-католицькій церкві, а відтак походом до Народного Дому. Та коли я побачив той „величавий" похід, що складався з 12 людей, які несли прапори товариств, то не було в мене вже великої охоти йти до них на свято проголошення української державности.

Та побачив я, як на семій вулиці хлопчики української школи роздавали летючки, в яких нюйорські „Січі" разом з товариствами запрошували громадян на святочний концерт, який мав відбутися в галі амерікан. „гайскул" на 15 вулиці. Я ще не вирішив куди мені піти на концерт, чи до „Народнього Дому", чи до тої американської галі, як побачив, що бувший вачман в „Народнім Домі" Свитак, мабуть з особливо патріотичного почуття, вирвав жмут роздикож „Січі" від хлопця, що роздавав і почав їх нищити.

Ну, — думаю собі, — коли патріоти зпід блюмфілдсько-рутенського стягу так бояться тих розкидок „Січи", то певне туди слід іти.

Вечером десь по шестій годині йду до Стейвесент Гай Скул. Приємно вражений. Зо всіх сторін поспішають багато наших людей до галі.

Отсе добре, — думаю собі, — хоч може не так славно будуть співати, як в „Народнім Домі", за те приємно буде чутися у великій громаді своїх людей в цей день великого національного свята.

Вже при вході до галі почувається святочний настрій. Людей йде багато. Все в повному ладу, спокійно. Умундировані січовики вказують куди йти, а при вході до галі січовики, в січових та прегарних народніх строях, кожному приколюють український герб „тризуб" з жовто - блакитною стрічкою Приємно бачити у кожного на грудях ці дорогі й святі українські відзнаки. Сьогодня вони якраз потрібні, бо отсе шануємо память тих, що полягли в боротьбі, що так густо полили своєю геройською кровю і жовто-блакитний прапор і герб України. З великою охотою дав „кводра" за ту прекрасну відзнаку, що буде довго памятково про цей день свята першого падолиста.

Майже увесь низ галі заповнений людьми. Глянув на хори і там вже зібралася яка сотка. Прикинув оком і бачу, що людей поверх восьми соток. Давно вже в Ню Йорку не бачив я такого здвигу. Здавалося, що патріотизм та запал до національної справи у Нюйорчан був зовсім приспаний, але тепер побачив, що ще ні. Бачу, що, не дивлячись на всі наклепи на „Січ", на товариства та на людей, що влаштували цей концерт, народні маси йдуть з ними.

Концерт розпочався виступом діточого хору Молодечої Січи під керуванням гр. Панькова. Гарно, сміло і впевнено діти проспівали американський гимн, який присутні вислухали стоячи.

Другою точкою був відспіваний гимн американських Українців „Далека Ти", хором „Січи", під управою відомого українського диригента Ю. Кириченка, який проводить церковним хором у православній українській церкві в Ню Йорку. Такого знаменитого виконання цього гимну я ще ніколи у свому життю не чув. Лише тепер я зрозумів, яка це прекрасна музика й які зворушаючі слова.

Першу промову виголосив гром. В. Кедровський, який говорив, що не мають рації ті, які виступають проти святкування першого падолиста, та ті, що ганьблять галицьких провідників за те, що вони не оголосили відразу злуки Галичини з Великою Україною. Він говорив, що помимо всіх инших причин та мотивів, які мали галицькі провідники, була ще одна причина, про яку ріжні критикомани мовчать і вибачають, а це та, що в часи проголошення галицької державности на Великій Україні панував російський генерал-губернатор Скоропадський, що звався гетьманом. Українські національні дітячі були замкнені по вязницях, або ховалися від московсько-гетьманської влади. Кожда Галичина оголосила приєднання до гетьманського генерал-губернаторства, то вона наражалася разом з Україною стати одною з губерній Росії. Промовець закликав критикманів краще стати до реальної роботи й культурно та національно підносити на вищий щабель нашу імміграцію тут в Америці, ніж увесь час займатися оплюванням українських дівчат та всієї визвольної боротьби.

Далі по промові п. В. Кедровського розпочався вже самий концерт. Я не музика й не фаховець в писанню рецензій, а тому не можу докладно описати виступ чи кожного зокрема співака, чи хору. Скажу коротко. Дуже рідко траплялося мені тут почути такі художні концерти. Гарно відспівала сольо наша рідна співачка-аматорка пані Корват, а потім з нею дует пані Ольшевська. Знаменито відспівали вони в квартеті з паном Бобровим та Яремою „Вічний Революціонер". Цю пісню довелося їм співати два рази, бо оплески й вигуки всіх слухачів не стихали.

Приємно було слухати прекрасний спів о. Кирстюка з Пасейку, який проспівав три чудесні пісні, а між ними такі перли як „Дума про Нечая" та „Ой Дніпре мій".

Натішила нас своїм милим голосом та співом пані Даскалюкова, яка відспівала прекрасно „Без тебе, Олесю", „Ой казала мені мати" та „Місяченьку ясний".

Святочну промову виголосив др. Л. Мишуга. Вся вона була присвячена памяти падолистових днів та тих борців, які загинули в обороні української держави.

По ній о. А. Іванишин виголосив коротенький, але палкий за клик до складання жертв на інвалідів, що боролися за українську державу.

Збірку перевели січовички.

В другій половині програми співав наш відомий співак з хору Кошиця Г. Павловський. В гарній, великій галі могуче зучав його прекрасний голос. З великим майстерством проспівав він „Смерть і дівчина", та „Ой не шуми, луже". Слухаючи спів, останньої пісні, я аж заплакав, так дихнуло на мене рідним, далеким, широким та розлогим лугом.

Старий наш знайомий на українських концертах Ділов проспівав гарно сольову пісню, після якої слухачі довго плескали з захопленням. Разом з тенором Бобровим проспівав він ще дует „Де ти бродиш, моя доле". Дует цей вийшов прекрасно, бо оба артисти проспівали його з глибоким чуттям. Треба тільки жаліти, чому п. Бобрів не виступив з сольовим співом. Він же має прекрасний ліричний тенор та чудесно виконує спів.

Знаменито доповнював програму концерту гарний молодий скрипак Гула, що прегарно відграв два куєні. Це талановитий і многонадійний скрипак.

Сольові точки переплітався увесь час та діточим хором, то січовим хором. Діти співали знаменито й просто не хотілося вірити, що це ті наші діти, на яких американська вулиця має прецінь свій вплив. Очевидно тут велика заслуга їх диригента п. Панькова. Також гарно відделкамували вірші двоє діток зі школи вчителя Мостенського.

З повним чуттям виголосив деклямацію п. Е. Ляхович, заховлюючи своїм правдивим, гарячим словом всіх слухачів.

Мішаний січовий хор так чудесно співав, що хотілося б його слухати цілу ніч. Складений з членів Січи та зміщених такими вправними співаками, як пані Корват, Ольшевська та п. Бобрів і инші, спочиваючи в руках знаменитого диригента, звучав він як який невідомий прекрасний музичний инструмен. А це були наші рідні прості робітниці й робітники й співали так, що краще не можна собі уявити. А цеж аматори.

На цьому вечері дійсно чувся святочний настрій. Люде, що прийшли послухати, співаки, промовці, січовики розпорядчики чулися одністю родинною. Це була дійсно одна національна сімя, пересякнута патріотизмом та гарячою любовю до своєї рідної батьківщини. Я ще ніколи не почував себе в Ню Йорку так святочно як на цім вечорі. Гадаю, що те саме скажуть всі ті, які були на цьому концерті, Це можна прецінь вносити навіть з тих гарячих оплесків, з якими вони зустрічали та провожали кожного співака, промовця, та хори.

С. Б.

Щасливий звір.

— Чоловіче, каже жінка, що ти кажеш про моє нове футро?

— Щасливий той звір, що з нього маєш футро. Бо шкіру з нього стягнули відразу, а з мене по шматочкові будуть стягати.

ПОЗІР! ЕЛЕНТАВН І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

відсвяткується

ВЕЛИКИМ КОНЦЕРТОМ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-ГО ПАДОЛИСТА 1927 РОКУ

О годині 5-тій пополудни вечірня, а відтак панахида за всіх Борців полеглих за независимість Української Держави.

По вечірни проситься усіх явитись в

УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ

803 N. FRONT STREET, ALLENTOWN, PA.

На концерті буде співати український хор місцевої парохії під управою сп. Пішока, а святочний реферат виголосить пан др. В. Кледзінський з Чікаго.

Громадяни! Великим гріхом буловб, коли б Україні чи Українки не явилися на сім Національнім Святі. Тому просимо численно явитись і відсвяткувати сей день урочисто і додати одей другому духа до дальшої боротьби з нашими ворогами.

262-3 Комітет Падолистового Свята.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ТОВАРИСТВО БУКОВИНА, ВІД. 14 У. Н. СОЮЗА

устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-ГО ПАДОЛИСТА 1927 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ

(НА ВЕЛИКІЙ САЛІ)

66—68 E. 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок о годині 2-ій пополудни до пізна в ніч.

Вступ 50 центів.

Запрашаєсь до численної участи всіх наших родимців.

262-3 Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛ. ПАРОХІЯ СВ. ВОЛОДИМИРА

відгоре

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ

БАЗАР

ВІД 12. ДО 20. ПАДОЛИСТА С. Р.

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ

під ч. 334-336 1st 14-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

Галя Базару буде отворена кождого дня від 8-мої вечером. до 12-тої ночию.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ

262,6,8 Комітет.

ПОЗІР! ЮНКЕРС, Н. Й.! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКЕ ТОВ. „БОЯН"

В ЮНКЕРС, Н. Й.

уряджує

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, 13 ПАДОЛИСТА С.Р.

В ST. BARTOLOMEY HALL,

Saw Mill River Road, cor. Palmer Ave., YONKERS, N. Y.

Поч. точно о год. 5-ій попол.

В програму входять соля, дуети, терцети і квартети. Також хор діточий і мішаний хор місцевого „Бояна".

Дірігент М. Фатюк.

Проситься всіх Українців місцевих і з околиці прибути на сей концерт.

По концерті БАЛЬ до півночи.

Музика „Oklahoma Five".

Дороговказ: 3 Getty Squire брати кару No. 6 Tuckahoe і висісти на Palmer Ave., коло галі. 261-2

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СІТІ, Н. ДЖ.!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ СІЧИ

відділ 170 Укр. Нар. Союза

— устроюється —

ВЕЛИЧАВИЙ

БАЛЬ

В СУБОТУ, 12 ПАДОЛИСТА С.Р.

SATURDAY, NOVEMBER 12, 1927

В УКРАЇНСЬКІМ ДОМІ

160 MERCER ST., JERSEY CITY, N. J.

Початок о год. 7-ій вечером.

Вступ 50 центів.

До численної участи запрашає всіх щиро

262

Комітет.

НОВІСТЬ! ФІЛАДЕЛФІЙЦІ! НОВІСТЬ!

НАНОВО ОТВОРЕНИЙ СКЛАД МЕБЛІВ.

Отсим повідомляється Українців Филядельфії і околиці, що підписаний отворив СКЛЕП МЕБЛІВ і уряджень домовик під числом 4218 Germantown Ave., Nicetown, Phila, Pa.

На складі в уряджении і умеблюванни цілих домів і поодиноких кімнат. Ручна найновійшої моди, в цінах приступних.

Коли хто потребує: ліжок, пружин, матерацїв, коців, ковдр, подушок, дзеркал, дивашів, хідників, цират, лінолюмів, всякого роду шаф, печей, столів і т. п., нехай зайде до:

СКЛЕПУ ТОРГОВЛІ МЕБЛІВ ІВАНА ПЕЛЕНСЬКОГО

4218 GERMANTOWN AVE., PHILADELPHIA, PA

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБИТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то зверніться до нас з замовленням.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ ЯК ДИНДЕ.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$6.00	$7.00	$10.00

Кождe Товариство, чи Братство потребує все до публичних виступів, як паради, пікніки і прогульки, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в шапках.—Просимо щиро всіх Українців удаватись до нас з повним довіром, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми удаємо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш каталіог з взірцями і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY

115 Nassau St., New York, N. Y.

ДАРОМ! — 10-ДНЕВНА ПРОБА! — ДАРОМ! — НАЙНОВІШИЙ ВИНАХІД!

Славний на взір-корабля „Санта Марія" Годинник і Лямпа. Найновійша і Найгарнійша Артистична Річ для Вашого Дому, котру що лишки спровадженно з Европи.

Ви здивуєтесь, коли побачите сю гарну комбінацію „Взір Корабля Годинника і Лямпу", котра так гарно зроблена для прикраси вашого дому. Годинник і лямпа на гарно золочені, що раз буде пасувати до хатнього уподобання, і приозодить та прикрасить вашу кімнату і надасть їй елегантський вигляд.

Підставка з дорогого і тяжкого металю, артистично виробленa на взір „Славного корабля Санта Марія (корабель Крістофера Колумба), гарного викінчення і добре золочена. В горі підставки знаходиться годинник доброго виробу і осередку, котрий держить добре час і є гарантований на 25 літ. Годинник є гарно приозодблений, артистично викінчений, в горі, дачого всяка обведена шістьма блискучими бурштиновими кришталями різних кольорів. Його красу неможна дасться описати словами. Під годинником знаходиться два рамена. В кождім з тих рамен знаходиться свічник з замороженим глобом, обведеним чотирма цвітучими рожами, що дає натуральний ефект викінчення. Кождий листок/ приозодблений бурштиновим блискучим кришталем рівного кольору. Годинник і лямпа має шовком обведений дріт і два плоги до електрики. Цілий сей каталог вповні годівий до вжитку можете набути за лишень $12.95 з гарантією 10-дневної проби ДАРОМ.

Незабувайте: Що лишень обмежене число сих „Славних на взір корабля Годинників і Ляпи" буде продаватись по ціні $12.95, котрі варта що найменьше $30.00. Тому скористайтеж з сеї нагоди сейчас.

Замовіть Днесь: прищлять лишень ваше ім'я і адресу, та 50 п. з марказ на кошта пересилки. Решту в суні $12.95 заплатите при відборі „Лямпи і Годинника". Випробуйте їх через 10 Днів Цілком Даром. І коли по 10 днях проби переконаєтесь, що сі річи, які ви купили по так дешевій ціні, не варти сих грошей, тоді звернете їх нам, а ми радо звернемо вам гроші.

Одняк не забудьте замовити собі сі річи ще днесь, бо ціна підніме за них буде $30.00.

ADAMS IMPORTING CO., 675 MADISON ST., Dept. 182, CHICAGO, ILL. 262

F. RAY COMSTOCK і MORRIS GEST мають честь предложити нову виставу
БАЛІЄва
CHAUVE-SOURIS
COSMOPOLITAN THEATRE
Columbus Circle & 59th St., New York
Попул. Попол. Ціни в Четв і Суботи.
Послідна частина 17-го тудня
Відтак в San Francisco, Curran Theatre
Грудня 26-го.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається переглядженем абстракти; виготовляє контракти купна і продажі; переповаджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

ОДИНОКА БЕЗПОСЕРЕДНА ДОРОГА ДО
ГДАНСЬКА
БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ.
Слідуючі відїзди:
ЛІТУАНІЯ .. Новембер 22.
ПОЛОНІЯ ..... Грудня 6
ЕСТОНІЯ ..... Грудня 22.
По дальші інформації голоситися до місцевих агентів, або пишіть до:
B. A. L.,
8 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y

ТЕРПІВ ЧЕРЕЗ 2 ЛІТА — ПОДУЖАВ ОДНОГО ДНЯ.

Дивне є оповіданне п. Ф. Шведа з Нітікерн, котрий був дуже хорий останніх 5 місяців і покинув був роботу перед двома літами. Шведь має тепер 41 літ і є батьком шестеро дітий, тому його недуга далася в знаки не лише йому, але і другим людям. Воно так усе буває: коли ви хорі, то не можете працювати. Так було і з Шведем. Він працював у майнах у Вест Вирджінії, доки не заслаб, а потім прийшов до нашого міста, до его брата, котрий дав удержанне йому і його родині. Кажуть, що він уже

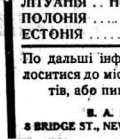

вмирав, аж одна сусідка відкрила в йому признаки солітера, бо вона сама дізвийше мала того хробака. Цілком природно, що Шведь ходив по докторах-спеціялістах і вони лічили його то на серце, то на печінку, то на жолудок, зло ни вишли недугти. І треба було аж старшої жінки, щоби відкрити, що властиво йому бракує. І вже як останній спосіб ратунку — дали йому средство проти солітера. І на диво, таки того самого дня, коли зажив медицину, йому полекшало. Сьогодня, 2 тижні потім, він зможе зі фунтів ваги, а за тиждень-два він напевно пійде знова здоров до праці. Тисячі чоловіків, жінок і дітей терпіять і кількуються на різні недугти, тоді як в дійсности їм дошкуляє поганий солітер (тасьминець). Певною признакою того є видіювання частин паразита. Посередніми признаками є брак апетиту, то знов великий голод, обложений язик, давлення на серце, біль в крижах, руках і ногах, заворти, болі головни, ослаблення, як жолудок порожний, темні круги під очима. Як жолудку відчувається отяжіння, а іноді начеб щось лізло з жолудка в кишки. Буває теж поганий відрих, постійно сплювує; не має охоти до нічого, праця його не цікавить, завжди лінивий. Були випадки, що цей галапас спричинив епілептичні напади. Декому солітер буває й 50 футів довгий. Як зголіється у відділовий провід, то може й задушити свою жертву. То-ж визбуватися негайно цього ворога, щоби не було за пізно — поки що шлюнок не зруйнує вашого здоровля. Пишіть $10.48 на дікарство Лякстан, як хочете позбутися цього страшного галапаса. Лякстан ресідівний навіть якби не було у вас такого хроба. До набуття тільки в Royal Laboratory, 148 Netting Bldg., Windsor, Ont. На обезпеченя пачки додайте 25 ц. За посилкою не посилається. (С-40)

Телефон: Gramercy 5861.
Др. К. Д. БІЛИК
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ.
ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИРЯДИ.
Урядові години: від 12. до 1-ої, від 6. до 8-ої і після умови.
311 E. 18th ST., NEW YORK CITY

DR. M. SMITH
Перенїс свій офіс під ч.
83 E. 7th ST. (между 1. а 2. Евнею)
NEW YORK, N. Y.
Урядові години: 9—10; 12—2; 6—8.
Tel. Orchard 6072.

ХРОНІЧНІ НЕДУГИ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
лічу успішно найновійшими методами
Помагаю скоро в рідких кровних недугах, нервових і шкірних, хронічне нарости, загальне ослаблене, міхури пирок, мочеві недомагання, ревматизм жолудок, внутрішні хороби та грудні Без рідкищ, за дого хорунть, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Огляднни пацієнта переводжу особисто. Порада і огляднни даром.
DR. ZINS
Спеціяліста. Основ. 28 літ.
110 EAST 16th ST. N. Y.
между 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно: 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

—o—

СИРАКІЗ, Н. Й.

Українське Тов. Січ, відділ 282 У. Н. Союза, для потерпівших від повені.

В залученню висилаю money order в сумі $100.00 на допомогу потерпівшим від повені в старім краю.

Рівночасно засилаю щирі жеданія Конгресови Обєднання.

Іван Лесюк.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Комітет будови Народного Дому в Дунаеві у Нью Йорку жертвам повені.

В залученню пересилаємо почтовий переказ на десять долярів ($10) на фонд допомоги потерпівшим від повені. Сю суму зібрано на чергових зборах Комітету Будови Народного Дому в Дунаеві, у Нью Йорку. Слідуючі добродії зложили свою жертву: Ґ. Попадюк 2 доляри; по 1 дол.: В. Юрків, С. Мудрейко, Ґ. Петрух, Р. Фенчинський, М. Фенчинський, В. Ільчишин, А. Волошин; дрібними датками 1 дол. — Разом $10.00.

За Комітет Будови Нар. Дому в Дунаеві в Нью Йорку.

С. Мудрейко, в. з. голова
М. Фенчинський, секретар.

—o—

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

Жертви на потерпівших від повені, зложені на приватній забаві.

На приватній забаві у гром. Богнисів, що відбулася 23. жовтня, присутні гості не забули і за наших братів у старім краю, які потерпіли від повені й зложили для них $12.50. Збіркою занялися Марія Ольшаницька й Іван Филиповський. Жертвували слідуючі гості: Марія Ольшаницька $2; по $1: І. Филиповський, І. Горошко, Т. Розуміло, А. Богнись, В. Баранський, П. Корпан, Ґ. Ронічка, Л. Ронічка, А. Кужмінко; по 50 цнт.: Розалія Пилипчук, В. Махно, І. Филипів.

Згадані гроші вислано до Обєднання.

Марія Ольшаницька.

—o—

ГОРЕМ, Н. ДАКОТА.

Збірка на потерпівших у гр. кат. церкві.

Отсим засилаю збірку в церкві св. Йосафата, в Горем, Н. Д., в сумі $45.39, для потерпівших від повені у Галичині.

о. Василь Гривнак.

—o—

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

Йосиф Цьобан зібрав на хрестинах у Миколи Гавриляка для потерпівших від повені $9.50. На сю суму зложилися: Ф. Сорочак, $3.00; по $1.00: Т. Сендгега, І. Турчик, Параска Пелех, Н. Гавриляк, Ґ. Сич, Ґ. Цьобан; Ґ. Дзівік 50 цнт. — Разом $9.50.

—o—

АСТОРІЯ, Л. АЙ.

Дїти дітям.

В залученню посилаю „моні ордер" на $11.15, які я зібрав як учитель між своїми школярами в українській школі при 106-ій улиці в Нью Йорку. Є се жертва для українських дітей потерпівших від повені в Галичині. Думаю, що ще таких жертв буде більше.

Колиби кожна наша школа в Америці зложила бодай 5 долярів, то се принеслоби не малу користь тим нещасливцям.

Зложили слідуючі: по $1.00: Анна Бобик, І. Григорій; І. Свистун 95 цнт.; Анна Бурмас 50 цнт., І. Пузин 50 цнт.; Ю. Кафтан 55 цнт.; Варвара Пугач 50 цнт.; Стефанїда Мариничук 40 цнт.; Катерина Мироняк 25 цнт.; Анна Свистун 35 цнт.; М. Мироняк 25 ц., Оля Ващук 25 ц., Софія Наконечна 25 ц., Анна Колісник 25 ц., Н. Стадник 25 ц., І. Стадник 25 ц., Софія Камюга 25 ц., Юлія Остапів 25 ц., А. Шегда 25 ц., Оля Стельмащук 25 ц., А. Стельмащук 25 ц.; Анна Ковальчук 20 ц., Оленка Ковальчук 20 ц., Оля Наконечна 20 ц., Ів. Бучковський 15 ц., П. Бучковський 15 ц., Анна Жигайло 15 ц.; О. Гриш 10 ц., П. Жигайло 10 ц., С. Чарнецький 10 ц., Мих. Чарнецький 10 ц.; Анна Бурмас 5 ц., Оля Боган 5 ц.; Марія Бурмас 25 ц., Оля Наконечна 10 ц., М. Мироняк 25 ц., Катерина Мироняк 25 ц. — Разом $11.15. Зібрав і вислав до Обєднання

П. Задорецький.

П. Ковальчик.

РОЗБИТІ НАДІЇ.

—o—

I.

Як сонце за гори
Високі сідає
І тіни глибокі
В життя блеск втискає —
Я серцем сумую,
Болію тихцем
І думи я сную,
Сидя одинцем...

По трудах і праці
Усі спочивають
Та болі горячі
В пітьмі заховать!
Мене-ж мої мучать
І родять тугу,
І в серцю лиш нудять
Тай тиснуть слезу...

II.

Чогож мені жаль
Минулих вже літ,
Моїх мрій і бажань —
Колиж не вернуть,
Що впало в безслід?...

І рожам не жить
Без світла „роси!
Їх судьба ізігнить
У розцвіті сил
Тачару краси...

Я мрів і бажав
Сповнить своїх дїл!
Я і долю вкрашав
Будучности літ
Узором надій!

Та взори надій
Розплились в пітьмі
І лиш канви бліді
Лишились одні,
Без рамців, пусті...

III.

Спи, мій смутку чорний,
І не шевелись,
Та про щасну долю
Ой, ти не журись.

Бо-ж сноглянь довкола,
Як квіте життя,
Тільки ми з тобою
В нїому: трой-зілля!

Люди всі працюють
У поті чола,
Ми чого-ж дармуєм
В купі обида?

Миж чуттям богаті,
Сила є в руках —
То-ж гайда! до праці
По марних рокаx!

То-ж, мій смутку чорний,
Спи і не будись
Тай про щасну долю
Ой, ти не журись...

Осінь, 1927.

Др. Б. ТРОЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ

49½ FIRST AVE., cor. 3rd ST.
NEW YORK, N. Y.
Роботу виконує солідно. Умірковані оплати. Платити можна ратами. Через 10 літ знають мене за пильне виконуванна механічної роботи в обсягу дентистики.
Оглядини при помочі лучів Рентгена (X-Ray) даром.

„ЦАРІВНА"
ПОВІСТЬ
написав ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА
Ціна $2.00.
Можна набути в Конторі „Свободи"
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВІ РЕКОРДИ
КОЛУМБІЇ
Columbia
В НАС ДІСТАНЕТЕ НАЙСКОРШЕ И НАЙДЕШЕВШЕ.
ПРИХОДІТЬ З НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦЬ.
ОТВОРЕНО В НАС КОЖДОГО ДНЯ І В НЕДІЛЮ.
ХТО НЕ МОЖЕ ПРИХАТИ, ТО ХАЙ ПИШЕ ПО РЕКОРДИ, ЯКІ БАЖАЄ МАТИ. МИ ВИСИЛАЄМО ТОГО САМОГО ДНЯ, ЯК ДІСТАНЕМО ЗАМОВЛЕННЯ.
ВІДВІДАЙТЕ НАШ НОВИЙ МУЗИЧНИЙ СКЛАД „СУРМА"
Нам буде дуже приємно, коли Ви відвідаєте наш стор і стратите з нами кілька хвиль. Ми раді дати Вас переграти все найновійші рекорди до добрій машині, щоб Ви почули, як звучить добра рекорда на добрій машині. Коли Ви любите класичні твори, вокальні або інструментальні, то все ми для Вас дуже радо переграємо. Вас ніхто в нас не буде галив, що мусите купити рекорду або що инше. Ми бажаємо дати добру услугу, тому перебраліся на великий стор, щоб це було можливе.

З НАРІНОВІЙШИХ РЕКОРДІВ Є:
27103 КУЧЕРЯВА КАТЕРИНА
БІДУ СОБІ КУПИЛА. Відспівав О. К. Кірстюк, баритон.
27102 СВАТАННЄ: ОЙ Я ВЕСЕЛА ДО ДОМУ ІДУ. Весел Полтавці, комічна пісня.
Баритон М. Зазуляк відспівав дві чудові пісні, які знайдете нище.

ХТО БАЖАВБИ ПЕРЕПРОДУВАТИ РЕКОРДИ НА ПРОВІНЦІ, ХАЙ ДО НАС НАПИШЕ ПО ІНФОРМАЦІЇ.

12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО $1.25.
70002 (Весіляя, Ч. І. і ІІ. — Орхестра Гуменюка.
63005 (Весіля (польська), відограла Орх. Гуменюка.
70004 (Хрестини, Ч. І. і ІІ. — Орхестра Гуменюка.
70001 (Христос воскрес і Согласно, — М. Зазуляк.
70003 (Вірую і Отченаш, — М. Зазуляк, баритон.
70000 (Бог предвічний, Ч. І. і ІІ. — М. Зазуляк.

10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО 75 цнт.

Спис Рекордів Жуковського.
27107 Пише мені жінка. Початок кінця.
27106 Коло гаю походжаю Ой ти дівчино.
27105 Їзда на европлані
27101 Розвід
27099 Майкові троблі
27096 Що найшов, то твоє
27093 Школярі. (Дуже комічна).
27092 Родимий Краю
27090 Молотник. Змарнів я.
27086 (Ой не шуми, луже. Чорні очи як терен
27083 (Що гуде, то добре (Зрадниця.
27082 (Лист з краю
27080 (Сняткиська Коломийка (Ой поїхав мій Миленький
27072 (Старість не радість (Не женися, сину
27065F Борщик з грибами Заграли, заграли
27059F (Коза дереза (Ой коза плакать
27057F (Соколи, соколи (Ми гайдамаки
27053F (Ой поїхав дід на раки (Ой дриг-дриг
27048F (В хаті сиєкрухи (Коваліна
27047F (Молода на відході (Вівat, пані свахи
27042F (Премудрий Соломон (Катерина моя
27041F (Жінку не цілуй (Ой чи ти, чи не ти запаску згубила
Д. Медов, тенор.
27081 (Стоїть гора високая (Пусти мене, мамо.
27066 (Ой не світи місячеиьку (Ой іду, ой іду
27056-F (Ой не ходи, Грицю (У сусіда хата біла
27051-F (Дівка в сінях стояла (І шумить і гуде
27044-F (Ой, продала дівчина курку (Солоха
27043-F (Ідь рудий, баба руда (Ерцем-перцем, три дочки.
Михайло Зазуляк, баритон.
27109 Розлука
Пошй вітре на Вкраїну.
27108 Як почуєш в ночи
Ой зійди, зійди ясний місяцю
27075 (Не пора. (Гей, Січ ідє.
27062-F (Ще не вмерла Україна (Марш Легіонів.
27036-F (Туман яром котиться (Тихо, тихо Дунай воду несе.
27034-F (Зелена рута, жовтий цвіт (Пропала надія

СПИС РЕКОРДІВ ГУМЕНЮКА.
(Гуменюк відограв 12-цал. рекорд „ПРАЗНИК").
Козак тропак
27104 На синокосі
27100 Думка, коломийка
27098 Гоп вальс. Присюди
27094 Забава в столові
27091 На відпуст до Почаева
27089 Вальс „Бандура"
27088 (Хотіла мене мати (Гусар Гуси ягнив
27087 (На весілю під хатою, Орх. (Ой там за лісом, зор і орх.
27085 (Ой піду я зіхер віхер (Український „ту-степ"
27084 (Ой Козаче білоусий (На весілю при вечері
18082 Заручини, (польська).
27079 (Придане (Пересувини
27078 (Танець під вербами (Грай, або гроші віддай
27071 Чабан і Гуцулка
27070 Поправинни (на 2 сторони)
27055F (Заручини (Вінкопаетяння
27054F (Рах цях-цях (Гамай кицю
27050F (Гоп, Марку, покинь сварку (Ой вишеньки, черешеньки
27049F (Бим-Бам (полька) (Від кутика до кутика
Українська Орхестра.
18177 Ку-ку, вальц.
27064 (Вся родина на весілию (Танцюйте, молодички
27063-F (Як ся маєш Маринко, (польска (Українська мазурка
27046-F (Дідунь, полька (Хлопці, не зівайте, полька
27045-F (Сільські дівчата, вальс (Щасліва жінка, польска
27040-F (Серед цвітів, вальс (Французька полька
27035-F (Українська полька (Українська полька
КОНЦЕРТОВІ СПІВИ.
Гетьмани, гетьмани!
Ой Дніпре мій, Дніпре
Ой піду я лугом
Реве та стогне.
Балакучти
Стоїть гора високая
Не пора...
Думи мої, і инші

ЧУЖІ ГАРНІ РЕКОРДИ.
Ми також тримаємо рекорди инших народностей, як: російські, польські, словенські і инші. Пошлще подаємо спис найкращих. Можете їх замовляти для других або і для себе.

НАЙНОВІЙШІ 12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ:
50041 „Мая Контрі" і „Стар Спенгледъ Беннер", Хор і Орхестра.
50042 Віденське Житте і На фалах Дунаю, до танцю, Орхестра.
63006 Польський Марш, Хор і Орхестра.
63007 ХРЕСТИНІ польські, вложив і відограв П. ГУМЕНЮК, на польських хрестинах співав Е. Жуковський инаша співачка п-на Красновська.
59039 Весняна Любов і Прекрасна Весна. Орхестра до танцю.
55086 Серенада, вальс і Австрійські сен. Орхестра до танцю.

НАЙНОВІЙШІ ЧУЖІ 10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ.
18202 Поправини, польські, вложив і відограв П. Гуменюк.
20103 Ніч Любві, чудовий вальс, орхестра до танцю.
20102 Світить місяць, з варіяціями, цимбали.
20095 Косово, вальс, і Уяиди поета, вальс: Чудова рекорда до танцю.
20090 Маруся отравилась, співав Медовий, тенор.
20088 Бордер, (руська комічна рекорда), Орхестра
20085 Ви жертвою в бою ге рівнім лягли, дві революційні пісні. Співав Медовий.
20081 Пісня Арестанта, співав Медовий.
20086 Как проводите, шкерда до танцю, дуже голосна.
20045 О, Катерина, співав комік С. Сарматів.
12048 Весела вдова, вальс до танцю.
14269 Італійська, скрипка з гітарою, танець.
18172 Весіляя у Вітоса, танці.

Для инших посилаємо С. О. Д. Прийшіть лумери рекордів, що бажаєте. За рекорди заплатите, як почтар принесе до хати. Менше як 5 не висилаємо.
Вже є нова книжка зі словами до всіх Весільних Рекордів. Хто в нас рекорди купує, тому до рекордів слова даємо даром.
Всі замовлення на рекорди та инші для Вас потрібні річи, посилайте на таку адресу:
ВИДАВНИЦТВО ЗВІЗОК НА ПЯНО „СУРМА"
SICHOWY BAZAR — SURMA BOOK & MUSIC CO., INC.,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.
(між 6-тою а 7-мою улицею).
Отворено кождого дня від 9. рано до 9. веч., в неділі до 5. попол.

БУВШИЙ ВІННІПЕҐСЬКИЙ БАНКИР АРЕШТОВАНИЙ ЗА РОЗБИЙ.

ВІННІПЕҐ, Ман. — А. Шимновський, бувший віннїпеґський банкир, що був президентом і властителем збанкротованого приватного банку під назвою „Домінїон Тикет енд Фінаншел Корпорейшон", скінчить мабуть таксамо, як бувший канадійський мілїонер, Росел Скат, що недавно повісився у шикаґовській вязниці. Шимновського, що є одним з визначних Німців-католиків у Віннїпеґу, арештовано як підозрілого в розбійничім нападі. Разом з ним арештовано його брата Івана й якогось Ґрегорі, чи Ґрегоровіча.

Ціла подія, після віннїпеґських часописів, представляється у слідуючий спосіб:

В четвер 27. жовтня около пів до десятої рано застукали в дверї одної жінки, що зоветься Грабовська, при 128 Люда Стр., в Транскоиі два мущини з великими густими бородами й спитали Грабовську, чи не хотіла-б вона купити в них качачих яєць. Жінка відповіла, що не хоче яєць й хотіла замкнуть дверї, одначе вони втиснулися до хати силоміць і кинулися на жінку та зачали її обшукувати. Жінці удалося вирватися їм з рук і вискочити на двір через вікно кухні й наробити крику. Перелякані напасники вибігли з хати, вскочили у стоячий перед хатою автомобіль і швидко відїхали в напрямі Віннїпеґу. Сусіди завважили, що автомобіль мав лайсенс з Злученых Держав, а сама напастована завважала підчас шамотання, що її напасники мали штучні бороди. Незадовго знала про все поліція, яка розтелефонувала по всій околиці опис напасників і автомобіля.

Того самого дня один полісмен, йдучи до Мейн улиці в Віннїпеґу, побачив автомобіль з лайсенсом з Нью Йорку, спинив його й казав їздцеви заїхати на поліційну стацію. Там перешукано автомобіль і найдено в нім фалшиві бороди. Автомобіль належав до Августина Шімновського. Властителя автомобіля, його брата й Ґрегоровіча арештовано під замітом розбійничого нападу. Арештованих відставлено до Транскони, де 28. жовтня вечер відбулося формальне обвинуваченя. На просьбу оборонця арештованих відложено їх переслухання до 2. листопада. На просьбу о назначення залогу, поліційний суддя Том Брюстер назначив залог в сумі 10,000 долярів за кожного з арештованих. Вони такого залогу не змогли дати, отже відставлено їх до провінціональної вязниці в Віннїпеґу.

Августин Шімновський мав заявити поліції, що нічого не знав про напад на Грабовську. Кілька днів тому він приїхав з Нью Йорку до Віннїпеґу в гостину й фатального дня рано поїхав з братом і Ґрегоровічем до Трансконі на прогулку. Коли сі пішли до хати Грабовської, він сам лишився на автомобілі, а коли побачив, що вони вибігли з хати переполохані, зміркував, що мусіло статися щось недобре, тому не бочився клопоту, відїхав з ними чимскорше до Віннїпеґу. Шімновський вже кілька послідних літ в Нью Йорку, куди переніс по збанкротованню „Домінїон Тикет енд Фіненшел Корпорейшен". Збанкротований Домінїон Тикет енд Фіненшел Ко. був банком, у якім українська, польська і німецька бідпота складала свої мізерні ощадности. Складала вона ті ощадности заохочена своїми священиками, перед якими Шімновський грав ролю горячого католика, бо жертвував великі суми гроший на церковні цїли. По збанкротованню банку кілька осіб, що стратило у нім свої ощадности, поповнило самогубство. Шімновського й инших співвласників банку увільнив суд від усякої відповідности й вони по тихонькн забрались до Злучених Держав.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

—o—

ПОШУКУЮ свого мужа Кіндрата в дуже важній справі, — праця пропадає, шкода, — напиши або зателефонуй чим скорше. **Endicot 4957.** Адреса: **951 Summit** — або **801 E. 173rd St., Bronx, N. Y. A. G. C.** 260-5

З ПРИЧИНИ виїзду до Европи по фамілійним справам, продається бізнес Порк і Делікатессен штор. Голоситись під ч. 256-8-2-4
949 EAST 167th ST., BRONX, N. Y.

НА ПРОДАЖ ДЕЛІКАТЕССЕН І ҐРОСЕРНЯ
з всіми потрібними до сего машинами. Ліс на 5 літ. Одинока християнська на весь блок. Голоситися на адресу:
ДРУКАРНЯ ПАВЛА ПЕТРОВА
194 Avenue A, New York City. 258-63

ПОШУКУЮ спільника або спільників з певними капіталом до вибудованя винаходу великої вартости, добра спосібність зробити гроші для відповідної особи. Інтересовані, просять голоситися до:
T. KRZYZANOWSKI,
43 E. Collings Ave., Collingswood, N. J.

ДОБРА НАГОДА купити бучерню і ґросерию дешево. Малий депозит, решта на спляти, довгий лїс, добрий бізнес. Голосітись: **52 Hamilton St., Newark, N. J.** 262-4

A. W. FINA D. C.
CHIROPRACTOR
Наколи терпите нервові болі, невідкладайте, а приходіть, вам поможеться. Чесна обслуга для мущин і женщин. Порада даром. 261-6
Голоситися під ч.:
1430 WEST GIRARD AVENUE,
PHILADELPHIA, PA.

ДАРОМ КОЖДОМУ!

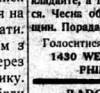

вишлемо магічні штуки, з котрих будете мати багато сміху і жартів в товариствї молодіжи, також багато инших пожиточних і корисних річей, як також ілюстровану книжечку. На пересилку заплатіть кілька марок до: 256—
EUROPEAN BOOK SUPPLY CO.,
1422 W. Division Street, Dept. 29, Chicago, Ill.

ЯК ПОЗБУЛАСЯ РЕВМАТИЗМУ.
Знакоми з переконання тяжкі терпіння ревматизму пані І. Е. Горст, 204 Davis Ave., F-93, Bloomington, Ill., є так вдячна за ось виліковся з него, що хоче сказати всім терпячим як позбутися його звичайною методою в дома. Пані Горст нічого не продає. Дивись ніж ви оповістку і зашліть її до неї з Вашою адресою, а вона радо вишле єю цінну інформацію Вам цілком даром. Пишіть до неї сейчас поки не забудете. 203—

HUNGARIA TOBACCO CO.
перенеслася на друге місце.
Найлїпший тютюн до люльки по цїлій Америці можна дістати лишень у нас.
— 1 фунт 50 центів —
Почтою посилаємо лишень 5- або 10-фунтові пачки. Заплатите при відборі. В кождій пачці знайдете гарну крайову люльку. Маємо також цигаретний тютюн, 1 фунт за $1.00. Замовлена шліть до: 262—
HUNGARIA TABACCO IMPORT CO.
247 E. 93rd ST., NEW YORK CITY

ДЕВЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЯРА!
Хто прише одного долярa, дістане оплатно в першій замовленій посилці 9 книжок. В. Будзиновського:
1) Іщли діди на муки, 2) Історія України І. (мижній вік), 3) Історія України ІІ. (литовсько-польский вік), 4) Радник, дружинник (комедія), оповідання; 5) До віри батьків, 6) Ілїяда Гераї; 7) Небіжчик ходить, 8) Волю бути козачком, 9) Пластун. 254-
Долярa вислати в рекомендованім листі на адресу: **W. Budzynowsky, ul. Chranowska, 11. a, Lemberg, East Galicia, Poland, Europe.**

СТІННІ КАЛЄНДАРІ
На рік 1928
ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 30 рїжнородних календарів на 1928 рік. Календарїором друкованій по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. з пересилкою, а 4 за долярa.

Шторникам, агентам ідля тих, що хотять занятися продажию календарів, висилаємо даром спис стінних календарів по ґуртовій цїні. За попередним надісланием $5.00 вишлемо 30 штук оказових календарів, шобисте оглянули, а опісля замовили більше числа. Замовлення посилайте на адресу: 244—
UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНЕМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568